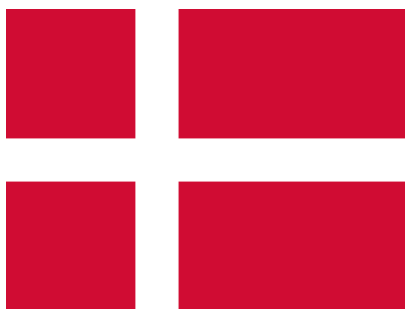

Štát - Dánske kráľovstvo (Dánsko) :

Dejiny

Roku 1397 - Dánsko vytvorilo so Švédskom a Nórskom Kalmarskú úniu.

Roku 1523 - Švédsko vystúpilo z Kalmarskej únie.

V rokoch 1618-1648 - prebiehala Dánsko-švédska vojna.

V rokoch 1700-1721 - prebiehala Veľká severná vojna.

Roku 1814 - Dánsko po napoleonskej vojne odstúpilo Nórsko Švédsku.

Roku 1848 - vypuklo povstanie nemeckých vlastencov vo Šlezvicku a Holštajnsku proti dánskej nadvláde.

Roku 1849 - júnová ústava uzákonila konštitučnú monarchiu.

Roku 1846 - sa uskutočnila vojna s Pruskom a Rakúskom pre Šlezvicko a Holštajnsko.

Roku 1915 - bola prijatá nová buržoáznodemokratická ústava (ženy získali volebné právo).

V rokoch 1940-1945 - prebiehala nemecká okupácia krajiny.

Roku 1944 - Island vystúpil z únie s Dánskom.

Roku 1945 - sa Dánsko stalo zakladajúcim členom Organizácie spojených národov (OSN).

Roku 1948 - Faerské ostrovy získali samosprávu.

Roku 1949 - vstúpilo Dánsko do Severoatlantickej aliancie (NATO).

Roku 1953 - nová ústava zrušila hornú komoru parlamentu a ustanovila právo uplatnenia nároku na trón aj v ženskej línii.

Roku 1960 - sa krajina stala členom Európskeho združenia voľného obchodu (EFTA).

Roku 1972

- Dánsko vystúpilo z EFTA,

- Kráľovná Margaréta II. sa stala prvou ženou na tróne po 600 rokoch.

Roku 1973 - vstúpilo Dánsko do Európskeho hospodárskeho spoločenstva (EHS).

Roku 1979 - Grónsko získalo autonómiu.

Roku 1985 - v krajine silnelo protijadrové hnutie.

Roku 1990 - pri havárii trajektu zahynulo 166 ľudí.

Roku 1991 - bola v referende odmietnutá Maastrichtská zmluva.

Roku 1993 - rezignoval na funkciu predseda vlády. Druhé referendum znamenalo prijatie Maastrichtskej zmluvy (po jej úpravách).

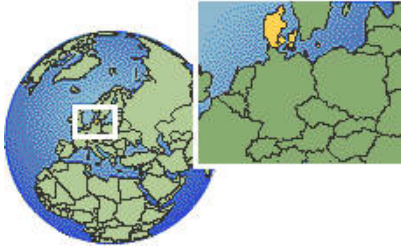
Roku 1998 - bola ratifikovaná Amsterdamská dohoda Európskej únie (EÚ).

Roku 2000 - Dáni v referende odmietli zavedenie jednotnej meny euro.

Dáni

Germánsky národ v Dánsku. Jazyk patrí k severogermánskej (škandinávskej) podskupine germánskych jazykov indoeurópskej rodiny. Užívajú latinku, najstaršie písomné pamiatky (z 9. storočia) sú písané germánskymi runami. V 16.-19. storočí bola dánština úradným a spisovným jazykom aj v Nórsku.

Veriaci sú väčšinou protestanti (kresťanstvo od 11. storočia). Dáni sú potomkovia germánskeho kmeňa Dánov, ktorý v 5.-6. storočí prišiel z južného Švédska a podrobil si alebo vytlačil miestne germánske kmene na Jutskom polostrove (Anglov, Jutov, Sasov a iných). Behom 6.-8. storočia došlo u Dánov k rozpadu rodového zriadenia, čo spolu so zmenenými hospodárskymi podmienkami viedlo v 8.-11. storočí k expanzii Vikingov, t.j. vojnových družín Dánov a iných Škandinávcov (Nórov, Švédov) do západnej Európy (známi ako Normani), na Island, do Grónska a do Ameriky (8.-10. storočie) a od 9. storočia aj do južnej a východnej Európy (známi ako Varjagovia). Najvýraznejšie stopy zanechali v etnickom zložení a v kultúre obyvateľov severnej a západnej Európy (Island, Británia, Normandia) i v Grónsku, významný bol ich vplyv aj v severozápadnom Rusku a v južnom Pobaltí. V 11. storočí sa vznikom dánskeho štátu vzniká i dánska národnosť; formovanie národa bolo ukončené v 19. storočí.

Ako sa správav v cudzine

Zdroje

Prevzaté a upravené z:

- James Hugnes, *Velká všeobecná ilustrovaná encyklopédia*, Mladé letá 2002, ISBN 80-06-01235-0,
- Václav Hubinger, František Honzák, Jiří Polišenský, *Národy celého světa*, Mladá fronta, Praha 1985,
- Anton Matula, László Mari, Ladislav Tolmáči, Terézia Tolmáčiová, *Lexikón štátov a území sveta*, MAPA Slovakia Bratislava 2001, ISBN 80-8067-023-4.

Zdroje obrázkov

- Vlajky prevzaté a upravené z: <http://www.statnevlajky.sk/>,
- Polohy štátov prevzaté a upravené z: <http://www.zemepis.com/A-Z.php>,
- Mapy prevzaté a upravené z: <http://www.ezilon.com/maps/>.